

Τέλος στη μεταμόσχευση κερατοειδούς για την αντιμετώπιση του κερατόκωνου

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Ο κερατόκωνος είναι η πάθηση του κερατοειδούς, κατά την οποία γίνεται πολύ λεπτός και επιμηκύνεται, δημιουργώντας μια προεξοχή κωνικού σχήματος. Το ανώμαλο σχήμα που αποκτά προκαλεί σοβαρή παραμόρφωση στην όραση. Αρχικά οι συνέπειες του κερατόκωνου μπορούν να αντιμετωπιστούν με γυαλιά οράσεως, στη συνέχεια όμως φτάνουμε στο σημείο που απαιτείται η χρήση ειδικών φακών επαφής ή μεταμόσχευση κερατοειδούς.

Υψηλά ποσοστά

Ως χειρουργός μεταμοσχεύσεων κερατοειδούς, εκπαιδευμένος στα Πανεπιστήμια Cornell και Harvard, ο Δρ Αναστάσιος Κανελλόπουλος έχει ασχοληθεί εκτενέστατα με τον κερατόκωνο, τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες, όσο και στην Ελλάδα. Ο καθηγητής βρίσκεται αυτές τις μέρες στην Κύπρο και είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε μαζί του. «Η εμπειρία μας τα τελευταία 15 χρόνια», μας ανέφερε, «δείχνει ότι το ποσοστό εμφάνισης του κερατόκωνου στη χώρα μας (την Ελλάδα) είναι πολύ μεγαλύτερο από ό,τι αναφέρεται βιβλιογραφικά στις αγγλοσαξονικές χώρες».

Η καινοτομία

Σήμερα, ωστόσο, υπάρχει μία πολύ καινοτομική μέθοδος (η οποία αναπτύχθηκε στην Ελλάδα) ώστε να αποφεύγεται η μεταμόσχευση κερατοειδούς. Η μέθοδος διασύνδεσης του κολλαγόνου περιγράφηκε αρχικά στο Πανεπιστήμιο της Δρέσδης, στο τέλος της δεκαετίας του '90 για τη σταθεροποίηση του κερατόκωνου. Η ομάδα του Δρα Κανελλόπουλου υπήρξε η δεύτερη ευρωπαϊκή ομάδα και η τρίτη παγκοσμίως, που ασχολήθηκε με τη διασύνδεση του κολλαγόνου από το

2002. Η συνεισφορά της ομάδας του στην παγκόσμια οφθαλμολογική κοινότητα είναι ότι χρησιμοποίησαν την εξαιρετικά εξελιγμένη τεχνολογία του Excimer laser, η οποία τοπογραφικά κατευθυνόμενη μπορεί να σμιλεύσει και να ομαλοποιήσει τον παραμορφωμένο κερατοειδή, που είχε προηγουμένως σταθεροποιηθεί με τη διασύνδεση κολλαγόνου. Το 2005 συνδύασαν τις δύο τεχνικές, την εξομάλυνση της ανωμαλίας του κερατοειδούς, με το Excimer laser και τη σταθεροποίηση με υψηλότερης ισχύος υπεριώδους φως, για τη διασύνδεση του κολλαγόνου. Και μάλιστα, όπως μας ανέφερε ο Δρ Κανελλόπουλος, αυτή την τεχνική την έχουν παρουσιάσει σε πάνω από 200 συνέδρια σε όλο τον κόσμο.

Το «Πρωτόκολλο της Αθήνας»

Σαν αποτέλεσμα, μετά από εκατοντάδες περιστατικά, η τεχνική αυτή ονομάζεται πλέον τιμής ένεκεν «Πρωτόκολλο της Αθήνας». Όπως μας εξηγεί ο Δρ Κανελλόπουλος, η πρωτοποριακή αυτή μέθοδος αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα να μη χρειαστεί κάποιος ασθενής με κερατόκωνο να κάνει μεταμόσχευση κερατοειδούς. Είναι μία τεχνική εξαιρετικά εύκολη για τον ασθενή, αφού διαρκεί μόλις 15 λεπτά. Απαιτείται μάλιστα σχετικά μακροχρόνια περίοδο ανάρρωσης, περίπου 2 ή 3 μηνών, αλλά η συντριπτική πλειοψηφία των ασθενών, που αρχικά δεν μπορούσαν να φορέσουν ημίσκληρους φακούς, μπορούν πλέον να λειτουργήσουν εξαιρετικά, κάποιοι ακόμη και χωρίς γυαλιά, κάποιοι με γυαλιά και κάποιοι με μαλακούς φακούς επαφής.

Μείωση μέχρι και 80%

Το ποσοστό των ατόμων που η επιστημονική ομάδα του Δρα Κανελλόπουλου αντιμετωπίζει πια με μεταμόσχευση κερατοειδούς, έχει μειωθεί κατά το δραματικό ποσοστό των 80%. Και όπως μας εξηγεί ο ίδιος, είναι η πιο σημαντική εξέλιξη στην προσωπική μου κλινική εμπειρία σαν χειρουργός μεταμοσχεύσεων κερατοειδούς. Να μπορείς, δηλαδή, να διαφυλάξεις το φως και την καλή οπτική λειτουργία των νεαρών ατόμων, που σύντομα μετά την επέμβαση μπορούν να ενταχθούν πλήρως στην καθημερινή τους δραστηριότητα. Βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να υποτιμήσουμε τα οφέλη μιας μεταμόσχευσης ενός κερατοειδούς (η οποία παρεμπιπτόντως είναι η πιο πετυχημένη μεταμόσχευση στον άνθρωπο), αλλά ως μου επιτραπεί λόγω της μακρόχρονης εμπειρίας μου να διατυπώσω την άποψη ότι η καλύτερη μεταμόσχευση κερατοειδούς είναι αυτή που δεν χρειάστηκε να γίνει και το άτομο κατάφερε να αναρρώσει με μία τεχνική όπως είναι το «Πρωτόκολλο της Αθήνας».

Εξάπλωση σε διεθνές επίπεδο

Το γεγονός ότι η τεχνική αυτή έχει υιοθετηθεί από εκατοντάδες κέντρα σε όλο τον κόσμο τιμεί ιδιαίτερα τον Δρα Αναστάσιο Κανελλόπουλο και την ομάδα του. Όπως μας ανέφερε ο ίδιος, «στο συνέδριο της Οφθαλμολογικής Κοινότητας της Νοτίου Αφρικής, στο Cape Town, συνάντησα πρόσφατα ένα συνάδελφο χειρουργό-οφθαλμίατρο, ο οποίος είχε εφαρμόσει το «Πρωτόκολλο της Αθήνας» στον γιο του, ο οποίος έπασχε από κερατόκωνο. Για μένα αυτό αποτελεί μία τρανή επιβεβαίωση ότι καταφέραμε να θέσουμε στη διάθεση της κλινικής οφθαλμολογίας ένα σημαντικό καινούργιο όπλο, που μπορεί να εξαλείψει την ταλαιπωρία και δυσκολία που μπορεί να προκαλέσει ο κερατόκωνος στη ζωή μας». Και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις χώρες της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, καθώς οι στατιστικές δείχνουν ότι σε αυτές τις χώρες ο κερατόκωνος είναι εξαιρετικά ενδημικός.

Ο Δρ Αναστάσιος Κανελλόπουλος είναι Χειρουργός Οφθαλμίατρος, Επιστημονικός Διευθυντής Καθηγητής Οφθαλμολογίας στο New York University Medical School.